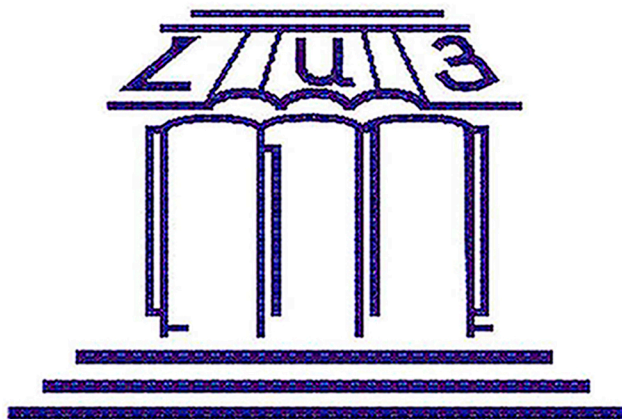

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
նշ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ

ԽՍՀՄ ՖԻՆԺՈՂԿՈՍԻ

ՏԵՂԱԿԱՆ ԳԵՆԿԻՆ

«Համաձայնեցված է»

ԽՍՀՄ ԿԵՆՏՐՈՐԾԿՈՄԻՏԻՆ ԿԻՑ ՊԵՏԱԿԱՆ
ՎԱՐԿԻ ՑԵՎ ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻ ԿԵՆՏ-
ՐՈՆԱԿԱՆ ՈԺԱՆԳԱԿ ՀԱՆՋՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱ-
ԽԱԳԱՀ՝ Ձաղկայիվ

ՀՐԱՀԱՆԳ 203

«Հեղամյակի չորրորդ ավարտական տարվա» պետական ներքին փոխառութային քաղաքային բնակչության մեջ իրացնելու կարգի և պայմաններին մասին :

(Հրատարակվում է ԽՍՀՄ Կենտգործկոմի և Ժողովրդական փոխառության բաց թողնման մասին, ունեցած վերջման հիման վրա) :

1. ՓՈԽԱՌՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՅՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

1. Փոխառության իրացումն անց է կացվում լրիվ կամավորությամբ, լայն ազդեցություն մասնաշաղկապի աշխատանքի մեթոդների հիման վրա :

2. Փոխառության տարածման կամպանիայի կազմակերպումն ու անցկացումը ղրվում է Պետաշինաշրջաբանակցների և Պետվարկի սիստեմի հիմնարկների վրա ֆինմարմինների ղեկավարությամբ :

Փոխառության հաջող տարածելու պատասխանատվությունը կրում են ֆինմարմիններն և Պետաշինաշրջաբանակցներն ու Պետվարկի հիմնարկները : Փոխառության ազդեցությունը միջոցառումները տարվում են արհմիութենական և ուրիշ հասարակական կազմակերպությունների, պետվարկի և խնայործի ոժանդակ հանձնաժողովների, խորհրդային և տնտեսական մարմինների, խնչպես և մամուլի միջոցով :

3. Փոխառության տարածումը քաղաքային բնակչության մեջ սկսվում է 1932 թ. հունիսի 1-ից : 2—3 տասնորյակի բնակչությամբ պետք է ստացվի բոլոր աշխատավորների 100 %-յա ընդգրկումը փոխառությամբ : Սակայն փոխառության տարածման այդ ժամկետից հետո աշխատանքը չի դադարում և նա վերափոխվում է արտադրության, շինարարության և ապարատի մեջ նոր ներդրավող բանվոր-ծառայողներին փոխառությամբ ընդգրկելու :

4. Փոխառության իրացման գործում կազմակերպչական, գործառնական և տեխնիկական ճիշտ սպասարկումն ապահովելու համար, աշխատավորական կոլլեկտիվները քաղաքային բնակչության առանձին խմբերը պետք է բաղկանան Պետաշինաշրջաբանակցների մեջ : Խնայործաբանակցների վարիչները պատասխանատու են իրենց խնայործաբանակցներին ամրացված աշխատավորական կոլլեկտիվների քաղաքային բնակ-

չության առանձին խմբերի մեջ փոխառության աշխատանքների դրու-
թյան, ինչպես և այլ նույն կոլեկտիվներում և խմբերում փոխառու-
թյան գործառնական և տեխնիկական սպասարկման գործի զբաղման
համար:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— Փոխառության իրացման գործում կարող են ներգրավվել
կոմունալ (քաղաքային) բանկերը, բանկի կառավարչի և
շրջ. (քաղաք.) խնայողամարկդի վարիչի համաձայնությամբ
փոխառության տարածման համար ներգրավված կոմունալ
(քաղաքային) բանկերը հանդիսանալով շրջ. (քաղ.) խնայ-
ողամարկդների կոնտրադենտները, փոխառության գծով
իրենց աշխատանքները տանում են ներկա հրահանգի սահ-
մանած կարգով և պայմաններով: Բանկերի կառավարիչները
պատասխանատվություն են կրում բանկերի վրա զբաղման,
փոխառության հաջող իրացման համար:

5. Քաղաքներում և քաղաքատեղի վայրերում փոխառության տա-
րածումը տարվում և կոլեկտիվ բաժնեգրություն և պարտատուների
կանխիկ վաճառման կարգով (նրանց արժեքի միանվագ վճարումով):

2. ԿՈԼԵԿՏԻՎ ԲԱԺՆԵԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԲՆԱԿԶՈՒԹՅԱՆ ՎՈՐ ԽՄԲԵՐՆ ԵՆ ՈՒՏՎՈՒՄ ԿՈԼԵԿՏԻՎ
ԲԱԺՆԵԳՐՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻՑ

6. Կոլեկտիվ բաժնեգրության մասնակցելու իրավունքից ոգտվում
են բնակչության հետևյալ խմբերը՝

ա) բանվորներն ու ծառայողները—իրենց ձեռնարկների, հիմ-
նարկների և կազմակերպությունների միջոցով:

բ) ԲԳԿԲ, ԲԳԿՆ, ՄՊՔՎ, ուղեկցող զորքի և ԲԳ միլիցիայի անձ-
նական կազմը—իրենց մասերի, մարմինների կամ հիմնարկների մի-
ջոցով:

գ) կոոպերատիվ անյանազորները—իրենց կոոպերատիվ միավո-
րումների միջոցով:

դ) ուսանողներն ու դասատուական կազմը—իրենց ուսումնական
հիմնարկների միջոցով:

ե) թոշակատուները—թոշակների վճարում կատարող տարածվա-
զբաղման և խնայողական դրամարկդների միջոցով:

զ) ազատ պրոֆեսիայի անձինք—նրանց միավորող կազմակերպու-
թյունների միջոցով:

է) քաղաքային անկազմակերպ բնակչությունը, պարտք սպառում
են բնտրական իրավունքից—բնակարանային բնակչությունների,
տրեսանների, վարձակալական բնակչությունների, բնակչությունների
և անային վարչությունների միջոցով:

ԿՈԼԵԿՏԻՎ ԲԱԺՆԵԳՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ
ՄԱՍ-ՄԱՍ ՎՃԱՐՄԱՆ ՏԵՎՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ

7. Կոլեկտիվ բաժնեգրության դեպքում աշխատավորության հա-
մար պարտատուների մաս-մաս վճարում կատարելու ժամկետ տրը-
վում է մինչև 10 ամիս:

ՊԱՐՏԱՏՈՄՆԵՐԻ ՄԱՍ-ՄԱՍ ՎՃԱՐՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ
ԿՍՐԳԸ

8. Բանվոր ծառայողների մեջ կոլեկտիվ բաժնեգրությունը տար-
վում է այն հաշվով, վորպեսզի առաջին մուծանքի վճարումն ապա-
հովվի բաժնեգրվողի 1932 թ. հուլիս ամսվա առաջին կեսի աշխատա-
վարձից, իսկ վերջին մուծումը պետք է կատարվի 1933 թվի ապրիլ
ամսվա յերկրորդ կեսի աշխատավարձից: Այս դեպքում մաս-մաս բաժ-
նեգրությունը կկազմի ուղիղ 10 ամիս:

Այն դեպքում, յերբ առաջին մուծումը կատարվում է վոչ 1932 թ.
հուլիսի առաջին կեսից, այլ նրանից ավելի ուշ, մաս-մաս մուծելու տե-
վողությունը համապատասխանորեն կրճատվում է այնպես, վորպեսզի
վերջին մուծանքն այնուամենայնիվ կատարվի 1933 թ. ապրիլ ամսվա
յերկրորդ կեսի աշխատավարձից:

Բանվոր-ծառայողների մուծումների առաջին և վերջին ժամկետի
համաձայն սահմանվում է քաղաքային անկազմակերպ բնակչության
(տնայնազորներ և այլն) կոլեկտիվ բաժնեգրության վճարումների
սկզբին ու վերջը: Այս կարգի բաժնեգրներն առաջին մուծումն անում
են 1932 թ. հուլիսի մեկից, իսկ վերջինը մինչև 1933 թ. մայիսի մեկը:

9. Պարտատուների ժամկետներով վճարելը կատարվում է կիսամ-
սյա հավասար մասերով: Աշխատավարձ չստացող բաժնեգրները (ան-
կազմակերպ բնակչությունը և այլն) կարող է պարտատուների վճա-
րումը կատարել ամսական հավասար մուծումներով:

Պարտատուների զիմաց մուծումները կատարվում են, ինչպես աշ-
խատավարձի զիմաց տրված ավաններից, այնպես էլ անցած ամսվա
համար վորդես վերջնական հաշվարկ տրվող աշխատավարձից: Ավան-
սից տրվող, մուծման չափը, սահմանվում է աշխատավարձի զիմաց
տրվող ավանսի չափի համաձայն:

10. Բանվոր-ծառայողների կոլեկտիվ նոր մտածների, փոխառու-
թյան բաժնեգրելիս, բաժնեգրին իր բաժնեգրության հումարը վորու-
չում է այն հաշվով, վոր պարտատուների վճարումն ավարտվի կոլեկ-
տիվի հետ միաժամանակ, այսինքն 1933 թ. ապրիլ ամսվա յերկրորդ
կեսի աշխատավարձից տրվող մուծումով:

11. Պարտատուների վաճառքը, կոլեկտիվ բաժնեգրության կար-
գով, կատարվում է պարտատուների վրա նշանակված գներով:

12. Առաջին մուծումը կատարելուց հետո բաժնեգիրը պարտա-
տումսից յեկամուտ ստանալու իրավունքը և ստանում փոխան չահում-
ներ (փոխառության չահող մասից) և տոկոսներով (փոխառության տո-
կոսայի նմասից) : Այս իրավունքը բաժնեգիրն ունի այն պայմանով
միայն, յեթե նա ժամանակին և կատարում է պարտադրանքները գիմաց
անհրաժեշտ մուծումները :

Փոխառության չահող մասի բաժնեգրության իր սմբույժ գումարի
չափով, բաժնեգրի անվան ամրացվում են պարտատոմսեր :

Մաս-մաս մուծումների տեղումնության ժամանակաշրջանում, չա-
հումների խաղարկության մասնակցելու համար, բաժնեգիրն ստանում
և ամրացման տալոններն իրեն անվան ամրացված պարտատոմսերի
համարներով : Պարտատոմսի համարին և սերիային ընկած չահման
վճարումը կատարվում է Պետաշխնայդրամարկդին այդ տալոնը և
բաժնեգրության մուծումների ժամանակին և լրիվ վճարելու մասին
տեղեկանք ներկայացնելու դեպքում : Նման տեղեկանք բաժնեգիրն
ստանում է բաժնեգրության տեղից (այնտեղից, Վորտեղ բաժնեգրվել է) :
Շահումն ստանալու համար տվյալ կոլեկտիվի բաժնեգիրների ամ-
րացման տալոնները ցույց տված տեղեկանքների հետ ներկայացվում են
այն պետաշխնայդրամարկդներին, վորին ամրացված է այդ կոլեկ-
տիվը : Շահումը վճարելուց հետո ամրացման տալոնը վերադարձվում
է բաժնեգրին, չահումը վճարելու մասին նշանակում անելով : Բաժնե-
գրի կողմից բոլոր մուծումներն անելուց հետո նրան տրվում է տալոն-
ների հետ փոխանակելու կարգով, տալոններում նշած համարների պար-
տատոմսերը :

Այն բաժնեգիրը, վոր կարգրել է տալոնը, ամրացված պարտատոմ-
սերի նկատմամբ իր իրավունքը չի կորցնում. դրանց համարները
պահվում են տալոններ տվող պետաշխնայդրամարկդում : Բաժնեգիրը
իր ձեռնարկի կամ հիմնարկի միջոցով կարող է Պետաշխնայդրամարկդ-
դից ստանալ իրեն անվան ամրացված պարտատոմսերի համարների ցու-
ցակը : Այն բաժնեգիրը, վորին ամրացման տալոնով տրված է չահումը,
պարտատոմսերի բաժնեգրության հաշվարկների վերջացնելուց հետո,
պարտատոմսը տրվում է, առնանց չահումն ստանալու իրավունք տվող
ստուգիչ տալոնի : Այդ պարտատոմսով բաժնեգիրն ստանում է միայն
նրա խոսկական արժեքը, վոր վճարվում է 1936 թ. դեկտեմբեր ամսին :
Այնքան վորքան փոխառության տոկոսային մասը հանդիսանում է ան-
չահում, ապա այդ պարտատոմսերը բաժնեգիրներին չեն ամրացվում
և վոր մի տալոն բաժնեգրին չի տրվում : Տոկոսային մասի պարտատոմ-
սի ամբողջ արժեքը վճարելուց հետո բաժնեգիրը վճարած պարտա-
տոմսն ստանում է նրա հետ յեղած բոլոր կուպյոներնով :

13. Առանց հարգելի պատճառի հերթական մուծումը ժամկետից
ուշացնող բաժնեգիրը, զրկվում է չահող մասի իրեն ամրացված պար-
տատոմսերի և նրա չահման ձեվի յեկամուտի իրավունքից :

Այս դեպքում չահող բաժնի պարտատոմսերը, վորոնք ամրացված
են բաժնեգրին, նրանից հանվում են : Պարտատոմսերի բաժնեգրից
հանելը կատարվում է հերթական խաղարկության ժամկետը հասնելուց
յերկու շաբաթ առաջ : Ամրացումը հանելիս Պետաշխնայդրամարկդը
մուծման դումարի չափով ամրացնում է բաժնեգրին չահող բաժնի
պարտատոմսերի այն թվից, վոր նախկին խաղարկություններում չեն
տարել : Յեթե նախկինում ամրացված պարտատոմսերով չահում հայտ-
նաբերվի, վորն ընկած լինի մինչև վերջին մուծումը կատարելը, այս
դեպքում տարած պարտատոմսը տրվում է բաժնեգրերին ի հաշիվ
նրանից մուտք յեղած մուծման :

Պարտատոմսերը բաժնեգրին տրվում է բաժնեգրության վերա-
բերյալ արած մուծումների դումարի մասին տեղեկանք ներկայացնելուն
պես :

Փոխառության տոկոսային բաժնի բաժնեգրության հերթական
մուծման ժամկետը ժամկետանց անելիս տրվում է մուտք յեղած մու-
ծումների դումարի չափով տոկոսային բաժնի պարտատոմսեր :

Յեթե բաժնեգրի մուծած դումարը 10 ռ. կուպյոնի վրա չի բա-
ժանվում, ապա բաժնեգիրը լրացուցիչ մուծում է կատարում կանխիկ
դրամով մինչև 10 ռ. պարտատոմսի արժեք լրացնելը :

Բաժնեգիրներին հետ հաշվարկներ կատարող վարչությունը, պար-
տավոր է չահումների խաղարկությունից յերկու շաբաթ առաջ անուղ-
ղելի բաժնեգիրներին մասին տեղեկություններ հայտնել խնայդրամար-
կդին : Տեղեկությունները հայտնվում են ցուցակով, վոր կազմվում
է հետևյալ ձևով՝

ա) մուծումները ժամկետանց անող բաժնեգիրներին ազգանուն,
անուն, հայրանուն. բ) բաժնեգրության նախնական դումարը բա-
ժանելով այն փոխառության բաժինների և պարտատոմսային կուպ-
յոներին. գ) մուտք յեղած մուծումների դումարը. դ) բաժնեգրու-
թյան մնացորդ պարտքի դումարը. յե) վերջին մուծումը կատարելու
ժամանակը :

Մուծումների ժամկետանց անող բաժնեգիրներին պարտքի դու-
մարով պահանջվում է տվյալ կոլեկտիվի բաժնեգրության ընդհա-
նուր դումարը :

ԾԱՆՈԹՈՒԹՈՒՅՆ.—Ոժանդակ հանձնաժողովը բաժնեգրի հայտարարութեամբ շահաւններէ խաղաղութեան լուծումը վաղ և ուշ քան յերկու շաբաթ առաջ կարող եւ թույլ տալ ընդունել բաժնեգրից ժամկետանց արած մուծումը, պայմանով, յետեւ ժամկետանց անելն առաջ ե յեկել հարգելի պատճառից: Ժամկետանց արած գումարի ընդունման դեպքում վերապահվում ե բաժնեգրի իրավունքն իրեն ամբողջած պարտաւորութիւններէ նկատմամբ:

ԿՈՒԼԵԿՏԻՎ ԲԱԺՆԵԳՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ, շԱՇՎԱՌՄԱՆ, ԶԵՎԱԿԵՐՊՄԱՆ ՅԵՎ ԲԱԺՆԵԳՐՈՒԹՅԱՆ ՇԱՇՎԱՐԿՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

ԿՈՒԼԵԿՏԻՎՆԵՐԻՆ ԿԻՅ ՊԵՏԱԾԽՆԱՅԴՐԱՄԱՐԿՆԵՐԻ ՅԵՎ ՊԵՏՎԱՐԿԻ ՈՒԺԱՆԴԱԿ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎՆԵՐԻ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Կուլեկտիվ բաժնեգրութեան կազմակերպումն ու ղեկավարումն հանձնաժողովներէ կողմից

14. Կուլեկտիվներում, փոխառութեան ազխատարածի անհատական անհատական աշխատանքը տարվում ե Պետկոմիտէի ե խնայողութիւն ստորին ուժանդակող հանձնաժողովներէ կողմից գործարկում-տեղեկումներէ ե վերադաս ուժանդակ հանձնաժողովներէ ղեկավարութեամբ:

Փոխառութեան աշխատանքի կազմակերպման տեխնիկական հրահանգումը ե պրակտիկ ոգնութեանն ուժանդակ հանձնաժողովն ստանում ե այն աշխատողներէ, վորին ամբողջած ե կուլեկտիվը:

Պետաշխատողներէ կողմից ուժանդակ հանձնաժողովն ստանում ե նաեւ բաժնեգրութեան անցկացնելու բոլոր ազխատարածի ե ուղեւորութիւնները:

Մինչեւ փոխառութեան կամ պահանջի սկիզբն ուժանդակ հանձնաժողովը պետք ե տանի անհրաժեշտ նախապատրաստական, կազմակերպչական, ազխատարածի միջոցառումներ, ինչպե՛ս՝ ստեղծել կառ Պետաշխատողներէ հետ, ուժանդակ հանձնաժողովի անդամներէ ե ցիւլային (բաժնեգրներէ, բրիգադներէ) լիազորներէ կազմ ստեղծել նրա ուժեղացման ե ամբողջման նպատակով: Գործառութեան կամ պահանջի կուլեկտիվում անցկացնելու պլան մշակել, մտցնել այդ պլանը տեղեկութիւն ե կուլեկտիվի հաստատութեան. ախտիվը մորիւլիցիա անել ներդրումելով առաջին հերթին Պետկոմիտէի հարկածայիններին ե հաստատական հրահանգներին, ապահովել ախտիվի պատրաստումը փոխառութեան աշխատանքը տանելու համար:

Բաժնեգրութեան անցկացնելու համար լիազորներ առաջնացնել, հրահանգել նրանց ե ուժեղ (ապլ) բաժնեգրութեան ինչպե՛ս ե անհրաժեշտ ազխատարածի կազմում, ստանալ վարչութեան կողմից առաջարկներ:

Կուլեկտիվ աշխատավարձի ֆոնդի ե կուլեկտիվ անդամներէ քանակի մասին. պատրաստվել փոխառութեան ազխատարածի մասնաշաղկապ ե բաշխատարական ախտանք տանելու, բաժնեգրութեան ժամանակ լայն սոցմրցում, հարկածայնութեան ե այլ կազմակերպելու համար:

Մինչեւ բաժնեգրութեան սկսելն անց ե կացվում բանվոր-ծառայողներէ կուլեկտիվներէ փոխառութեան նվիրված լայն ժողովներ:

ԻՆՉՊԵՍ Ե ԱՆՅԱՅՈՒՄ ԲԱԺՆԵԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

15. Բաժնեգրութեան անց ե կացվում կուլեկտիվ անդամներէ մոտ անցնելով ե բաժնեգրութեան թերթիկներ լրացնելով: Յուրաքանչիւր բաժնեգր ինքն ե վորոշում, թե ի՛նչ գումարի փոխառութեան ե գրվում: Բաժնեգրին իր բաժնեգրութեան գումարը հաստատում ե բաժնեգրութեան թերթիկում իր ստորագրութեամբ: Բաժնեգրութեան հավաքող լիազորը, պետք ե բացատրի յուրաքանչիւր բաժնեգրին, վոր ինքը բաժնեգրին ե ընտրում փոխառութեան այս կամ այն բաժինը (չահող կամ տոկոսային) ե այս կամ այն արժեքի պարտաւորութեանը (100, 50, 25 ե 10 ռ.):

Լրացրած բաժնեգրութեան թերթիկները լիազորները հանձնում են ուժանդակ հանձնաժողովին, վորը բաժնեգրներէ հայտերի (զայակահաների) հաշիւներէ հիման վրա բաժնեգրութեան ընթացքի մասին տեղեկութեան ե ներկայացնում վերադաս ուժանդակ հանձնաժողովին, պետաշխատողներէ, կուլեկտիվի հաստատական կազմակերպութեաններին: Բաժնեգրութեան ընթացքի մասին տեղեկութեաններ ներկայացնելու կարգն ու ժամկետները սահմանվում են տեղում չըջանային (քաղաքային) ուժանդակ հանձնաժողովներէ ե Պետաշխատողներէ կողմից:

16. Ուժանդակ հանձնաժողովները չպետք ե թույլ տան իրենց մոտ լրացված բաժնեգրութեան թերթիկներ պահումն, հանձնելով այդպիսի վարչութեան բաժնեգրութեանը ձեւակերպելու ե հաշիւներն անելու համար:

Ուժանդակ հանձնաժողովները չեն կարող իրենց վրա վերցնել բաժնեգրութեան վորեւ գումարական հաշիւներէ տանելը ե բաժնեգրներէ կողմից դրամ հավաքելը:

Ուժանդակ հանձնաժողովներէ պարտականութեան մեջ մտնում ե հսկել ե ստուգման յենթակել վերաբաղի վարչութեանը ամենակարճ ժամանակամիջոցում բաժնեգրութեանը ձեւակերպի Պետաշխատողներէ, վորպետքի հետադարձ ժամանակին կատարվի հաշիւներէ բաժնեգրներէ հետ ե մուծումները ժամանակին ե լրիվ կերպով կատարվի վարչային հիմնարկին: Վարչութեան կողմից բաժնեգրութեան ձեւակերպումը կամ հերթական մուծումները դանդաղեցնելու դեպքում,

ոժանդակ հանձնաժողովը պարտավոր է անմիջապես հայտնել այդ մասին կոլեկտիվի հասարակական կազմակերպություններին, վերադառնալով ոժանդակ հանձնաժողովին և Պետաշխնայդբամարկդին:

ՈՐԱՆՏԻՆԻ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ ԲԱՆՎՈՐ
ԾԱՌԱՅՈՂՆԵՐԻ ԿՈԼԵԿՏԻՎ ՆՈՐ ՄՏԱԾՆԵՐԻՆ ՓՈԽԱՌՈՒԹՅԱՄԲ
ԸՆԳԳՐԿԵԼՈՒ ԳԾՈՎ

17. Կոլեկտիվ ըստնեղրության հաշվարկներին ամբողջ ժամանակաշրջանում ոժանդակ հանձնաժողովներն սխառմատիկ աշխատանք են տանում բանվոր-ծառայողների կոլեկտիվ նոր մտած յուրաքանչյուր անդամին փոխառության մեջ ներգրավելու համար:

Ոժանդակ հանձնաժողովը վարչությունից ամեն ամիս պետք է տեղեկություն ստանա նոր աշխատանքի մտած բանվոր ծառայողների մասին և բոլոր ագիտացիոն կարգի միջոցները ձեռք առնի կոլեկտիվի նոր անդամներին բաժնեգրության մեջ ընդգրկելու համար:

Ոժանդակ հանձնաժողովը պետք է ապահովի նաև այն բանվոր ծառայողներին, ինչպես և կոլեկտիվի անդամներին բաժնեգրությամբ ընդգրկումը, վորոնք աշխատանքի են անցել այլ ձեռնարկներին (հիմնարկներին) ուսկայն ինչ-ինչ պատճառներով չեն ընդգրկվել փոխառությամբ:

Նոր բաժնեգրությունների բաժնեգրման թերթիկներն առանց դանդաղելու հանձնվում են վարչության լրացուցիչ բաժնեգրությունը Պետաշխնայդբամարկդում ձևակերպելու և հաշվարկներ անելու համար:

ՄԱՍՀԱՆՈՒՄՆԵՐ ՀՈԴՈՒՏ ՈՐԱՆՏԻՆԻ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ

18. Բաղադրային (չընտանային) ոժանդակ հանձնաժողովներին կարկադրության հանձնվում է քաղաքի տերիտորիայում կոլեկտիվ բաժնեգրությունից մուտք յեղած գումարից 0,15 %-ի չափով մասհանում (բացառությամբ զին. ծառայողներից, արանսպորտիկներին, ՄՊՔՎ. անձնական կազմից և միլիցիայից— տես ՀՀ 29, 31, 32 և 33):

Այս մասհանումներն ոժանդակ հանձնաժողովներին տալիս են չընտանային (քաղաքային) խնայդբամարկդները յերկու ժամկետում՝ բաժնեգրությունը ձևակերպելուց հետո — 0,1 տոկոս ձևակերպած բաժնեգրության գումարից և հաշվարկները կատարելուց — մասհանման մնացած մասը:

Ստացվող մասհանումները չըն. (քաղ) ոժանդակ հանձնաժողովները դարձնում են ոժանդակ հանձնաժողովի փոխառության հետ կապված ծախսերը ծածկելու, ինչպես և ոգտագործում են ստորին ոժանդակ հանձնաժողովներին, ակտիվիստներին և այլոց փոխառության աշխատանքը հաջող տանելու համար պարգևատրելու:

ՓՈԽԱՌՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՁՈՂ ՅԵՎ ՈՐԻՆԱԿԵԼԻ ՏԱՐԱԾԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՊԱՐԳԵՎԱՏՐՈՒՄ

19. Փոխառության իրացման մասսայական-քաղաքական աշխատանքի լավագույն որինակ լինելու և փոխառության իրացման հաջող աղյույններին համար պարգևատրվում են պետվարկի և խնայդործի ոժանդակ հանձնաժողովները, առանձին կոլեկտիվներն ու ապարատը, ինչպես և առանձին ակտիվիստներն (ոժանդակ հանձնաժողովների անդամները, հասարակական լրագորները և այլն):

Վերադառնալով ոժանդակ հանձնաժողովներն ի հայտ են բերում, փոխառության իրացման գործում իրենց աշխատանքով լավագույն ստորին ոժանդակ հանձնաժողովներին, հասարակական կազմակերպություններին, առանձին կոլեկտիվներին և այլն նրանց պարգևատրման ներկայացնելու համար:

Ստորին ոժանդակ հանձնաժողովներն իրենց հերթին, ի հայտ են բերում փոխառության գործում լավագույն աշխատանք ցուցաբերող առանձին ակտիվիստներին և հարվածայիններին և ներկայացնում են այդ ակտիվիստներին պարգևատրման, պարգևատրման կարգն ու պայմաններն ահաժանվում են պարգևատրման մասին իՍՀՄ Կենտգործկոմի նախագահության կից խնայդործի և պետվարկի ոժանդակ կենտրոնական հանձնաժողովի կողմից հաստատված հատուկ կանոնադրությամբ:

ՁԵՆՆԱՐԿՆԵՐԻ, ՀԻՄՆԱՐԿՆԵՐԻ ՅԵՎ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

20. Ձեռնարկի, հիմնարկի և կազմակերպության վարչության վրա դրվում են կոլեկտիվ բաժնեգրության ձևակերպման, բաժնեգրության դրամական հաշվարկները կատարելու, վարկային հիմնարկից ամբացման տալոններն ու պարտատոմսերն ստանալու և նրանց բաժնեգրներին քաժանելու ամբողջ աշխատանքը:

Վարչությունը պարտավորեցնում է իր հաշվային ապարատին, վոչ պակաս ամիսը մեկ անգամ ոժանդակ հանձնաժողովին ներկայացնել տեղեկություններ, ինչպես նոր ընդունված բանվոր-ծառայողների քանակի, նույնպես և նրանց աշխատավարձի ամսական ֆոնդի մասին:

Յուրաքանչյուր կոլեկտիվի վարչություն իր հաշվային ապարատի աշխատողներից մեկի վրա յե դնում փոխառության աշխատանքի տանելը և Պետաշխնայդբամարկդի հետ կապվելու գործը: Կոլեկտիվներին հաշվային ապարատը պետք է ծանոթ լինի կոլեկտիվ բաժնեգրության պայմաններին և բաժնեգրության հաշվարկներ կատարելու կանոններին հետ: Պարտարկվող կոլեկտիվը, հաշվային ապարատը Պետաշխնայդբամարկդից հրահանգչական և գործնական ցուցմունքներ են ստանում փոխառության աշխատանքը տանելու համար:

21. Բաժնեգրման թերթիկներում բաժնեգրի տված Հանձնարարու-
թյան հիման վրա ձեռնարկները, հիմնարկներն ու կազմակերպություն-
ներն բաժնեգրիների հետ հաշվարկներ են ստանում հետևյալ կարգով՝

Ձեռնարկի և հիմնարկի վարչությունը բաժնեգիրներին տրվող աշխատավարձից, պարտատոմսերի մուծումները ղեկմաց պահումներ և կատարում, կոոպերատիվ արտելների վարչությունները մուծումները պահում են բաժնեգիրներին հասնող մնացորդներից, այլ կազմակերպությունների վարչությունները, վորոնք կոլեկտիվի անդամների հետ դրամական հաշիվներով չեն կապված, բաժնեգիրները պարտատոմսերի համար անեյիք մուծումների հավաք են կատարում:

Բոլոր ձեռնարկները, հիմնարկները և կազմակերպությունները պարտավոր են յուրաքանչյուր բաժնեդերժի փոխառուի վրան մոծոմաների հաշիվ պահել :

Բաժնեգրիները հետ հաշվարկը պարզեցնելու համար բաժնեգրի հերթական մուծումների չափը պետք է սահմանել կլոր գումարներով:

Բաժնեդրի աշխատավարձը նախապես տալիս (գործուղումներին, արձակուրդին ժամանակ) նրանից պահվում են մուծումներն այն ժամանակին համար, մյուրի համար տրվում է աշխատավարձը:

Յեթե բաժնեդիրը նպատակ է ստանում աղյալմամբիններէն և չի
մոծում հերթական մոծումները, ապա վերջինս պահվում է նրանից
կռնկալովում աշխատավարձի տարը նորից վերսկսելու ժամանակ հալա-
սար մասերով, մինչև բաժնեդրութեան մաս-մաս մոծումներէ ժամկետի
վերջը :

22. Յեթն բաժնեգիրը կոլեկտիվից դուրս ե գալիս, ապա պարտա-
տոմսերի հաշվարկը նրա հետ կատարվում է հետևյալ ձևով՝ ա) բաժ-
նեգիրը կարող է վճարել իր պարտատոմսերի ամբողջ գումարը և ստանալ
լրիվ վճարած պարտատոմսերը, բ) բաժնեգրի կողմից բաժնեգրության
իր ամբողջ պարտքը չվճարելու դեպքում, նրան տրվում է իր մուծում-
ների գումարի չափ պարտատոմսեր, այս դեպքում նրա մուծած գումարի
չափով առաջին հերթին տրվում են այն պարտատոմսերը, վերոնց չա-
հում է ընկել: Պարտատոմսերը բաժնեգիրն ստանում է վարչության մի-
ջոցով կամ նրա տեղեկանքով անմիջականորեն խնայդրամարկղում: Կո-
լեկտիվից դուրս յեկած անդամի բաժնեգրության վճարած գումարի
չափով, պակասեցվում է կոլեկտիվի բաժնեգրության գումարը: Բաժ-
նեգրության պակասեցումը կատարվում է խնայդրամարկղի կողմից կո-
լեկտիվի վարչության գրավոր հայտարարությամբ:

Յեթն հեռացող բաժնեգրի մուծումների գումարը չի բաժանվում 10-ի
ապա բաժնեգրից պահվում է մինչև 10 ո. պարտատոմս դնելու գումարի
պակասը :

Յեթե բաժնեգրին ամրացված պարտատոմսերը մեծ կուպյուրային են և դրա համար նրա կատարած մոծումներով չեն կարող մաքվել, այսա խնայողքամարկը մեծ կուպյուրային պարտատոմսերը մանրացնում և մանր կուպյուրին, լիորոնք արվում են բաժնեգրվողին :

Հեռացող բաժնեգիրը պարտատուներն ստանալիս վարչության պատճեն Հայանի ամբաստան տալը ներքև, վերոնք յենթակա յեն խնայդրամարհոյին վերադարձնելու :

23. Կոլեկտիվ բաժնեգրության ձևակերպումը կատարվում է վարչության կողմից խնայողամարկդին կոլեկտիվի ամբողջ բաժնեգրության գումարի պարտատոմս դնելու պաշտոնական հայտ ներկայացնելով : Բաժնեգրության թերթերի հիման վրա ներկայացրած հայտում , պետք է լրացց տրված լինի՝ ա) բաժնեգրության ընդհանուր գումարը , բ) պարտատոմսերի գումարն ըստ փոխառության առանձին բաժինների , բաժատատոմսերի գումարները կուպոնների , գ) ինչ ժամկետներում և ինչ ներով պարտատոմսերի կուպոնները կոլեկտիվի բաժնեգրության հաշվարկներ պետք կարգով վարչությունը կոլեկտիվի բաժնեգրության հաշվարկներ պետք է կատարի խնայողամարկդի հետ-չեկերով թե վար վարկային հիմնարկում ունեցած վոր ընթացիկ կամ հաշվարկային հաշվից փոխանցումներ անելու հրամաններով :

Բաժնեգրությունը ձևակերպելու հայտը, վարչության ստորագրությամբ և կնիքով ներկայացվում է խնայդրամարկդին միաժամանակ կատարելով կոնկալիլի բաժնեգրության առաջին մուծումը: Հայտը ներկայացնելիս ձեռնարկը, հիմնարկը, կազմակերպությունը Պետաշխնայդրամարկդին ներկայացնում են կնիքի պատճենի ձևը (ոտտիսկը) և այն անմարկդին ներկայացնում են կնիքի պատճենի ձևը (ոտտիսկը) և այն անձանց ստորագրությունները որինակները, վերոնշյալ լիազորված են բաժնեգրության հաշվարկների հետ կառարված գրություններ ստորագրել:

Վարչությունը Պետաշխնայդ բամբարկդի պահանջով տեղեկություններ է ներկայացնում կողեկարիվ անդամները թվի, նրա աշխատավարձը, ֆոնդի, բաժնեդիրները քանակի, բաժնեդրությամբ ընդգրկելու չափի, բաժնեդրության աշխատավարձի ֆոնդի նկատմամբ կազմող տոկոսի մասին :

Լրացուցիչ բաժնեգրություն ընդունող հիմնարկները պահում են բաժնեգիրներին տրված հերթական աշխատավարձից, նրա առաջին մուծումը և բաժնեգրությունը ձևակերպում են Պետաշինադրամարկղում, միաս-
թամանակ փոխանցելով (մուծելով) այդ բաժնեգիրներին առաջին մուծու-
մը: Այն կազմակերպություններում, վորտեղ բաժնեգիրներին մուծումնե-
րը հավաքվում են, վարչությունը նոր բաժնեգիրներից կատարում է ա-
ռաջին մուծման հավաքը և բաժնեգրությունը ձևակերպում է Պետաշ-
ինայդրամարկղում, ոժանդակ հանձնաժողովից բաժնեգրության թեր-
թերն ստանալուց 10 օրվա ժամկետում:

Բաժնեգրությունը ձևակերպելիս վարչությունը կարող է Պետաշխնայրբամարկղից ստանալ հաշվարկային կվիտանցիա, վորի մեջ խնայրբամարկղի կողմից գրանցվում են բաժնեգրության բոլոր հաշվարկները:

ԿՈՒԵԿՏԻՎ ԲԱԺՆԵԳՐՈՒԹՅԱՆ ՄՈՒԾՈՒՄՆԵՐԸ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՀԻՄՆԱՐԿՆԵՐԻՆ ՓՈԽԱՆՑԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

24. Բոլոր պետական, կոոպերատիվ և հասարակական հիմնարկները, ձեռնարկներն ու կազմակերպությունները, վոր վարկային հիմնարկում ունեն ընթացիկ կամ հաշվարկային հաշիվ, կամ թե բյուջետային կարգով բացած վարկերի հաշիվ ՍՍՀՄ Ժողովուրդի 1931 թ. 25-ն մայիսի 30-ի թիվ 343 վորոշման համաձայն, կոլեկտիվ բաժնեգրության հաշվարկները կատարում են իրենց ընթացիկ հաշիվները անդրամային փոխանցումներ անելու ճանապարհով:

Հիմնարկները, ձեռնարկներն ու կազմակերպությունները կոլեկտիվ բաժնեգրության մուծումները վճարելու չեկերը կամ հրամանները ներկայացնում են այն հիմնարկին, վորտեղ սովյալ հիմնարկն ընթացիկ կամ հաշվարկային հաշիվ ունի, թեկուզ և կոլեկտիվ բաժնեգրությունն այլ վարկային հիմնարկում, ձևակերպված լինի: Վերջին դեպքում չեկերը կամ հրամանները դուրս են գրվում այն Պետաշխնայրբամարկղի անվամբ, վորտեղ կոլեկտիվ բաժնեգրությունը ձևակերպված է:

Կոլեկտիվ բաժնեգրության մուծումների վճարման չեկերը կամ հրամանները դուրս են գրվում աշխատավարձի մնացած մասի չեկից զատ: Մուծումը կատարելու չեկի կամ հրամանի մեջ անսխալման ցույց է տրվում այն Պետաշխնայրբամարկղի անունը, վորտեղ ձևակերպված է բաժնեգրությունը, և փոխառության բաժնեգրվելու հաշվարկային կվիտանցիայի համարը (խնայրբամարկղում անձնական հաշիվի №-ը): Կոլեկտիվ բաժնեգրության մուծումները վճարելու չեկերը կամ հրամանները ներկայացվում է վարկային հիմնարկին աշխատավարձի չեկերի կամ հրամանների հետ միաժամանակ, բայց վոչ ուշ, քան աշխատավարձը վճարելու համար սահմանած օրից:

Այն կազմակերպությունների վարչությունները, վորոնցում բաժնեգրներին մուծանքների հավաք է կատարվում, հավաքած գումարները հանձնում է Պետաշխնայրբամարկղին վոչ ուշ, քան դրամն ստանալուց յերեք օր հետո: Կոլեկտիվ բաժնեգրության մուծումները ժամանակին չմուծող անձինք յենթարկվում են քրեական պատասխանատվության: ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ԱՄՐԱՑՆԵԼՈՒ ՅԵՎ ԱՄՐԱՑՄԱՆ ՏԱԼՈՆՆԵՐԻ ԲԱԺՆԵԳՐՈՒԹՅԱՆ ՏԱԼՈՒ ՀԱՐՅԸ

25. Ձեռնարկները, հիմնարկներն ու կազմակերպությունները պարտավոր են բաժնեգրման թերթերի հիման վրա կազմել բաժնեգրների անվանացուցակները, ցույց տալով՝

ա) բաժնեգրների համարներն ըստ կարգի, բ) բաժնեգրի ազգանունը, անունը և հայրանունը և գ) յուրաքանչյուր բաժնեգրի բաժնեգրության գումարը, բաժանելով փոխառության բաժնիների և պարտատոմսերի կուպոնների:

Հիմնական բաժնեգրության ձևակերպումից հետո հաստատված անվանական ցուցակները պետք է խնայրբամարկղ հանձնվեն վոչ ուշ յերկու տասորյակի ժամկետից: Ցուցակի մեկ օրինակը պահվում է վարչության մոտ:

Պետաշխնայրբամարկղներն այդ ցուցակներով կատարում են չափազանց բաժնի պարտատոմսերի ամրացում բաժնեգրներին անվան և ընտրություն տոկոսային բաժնի պարտատոմսերի: Ցուրաքանչյուր բաժնեգրի համար (փաթեթի կամ ծրարի մեջ) ընտրած ամբացման տալիսները, հանձնվում է վարչության անմիջապես բաժնեգրերին բաժանելու համար: Ցուրաքանչյուր բաժնեգիր ստորագրում է տալիսներն ստանալու համար: Այդ ստորագրությունները մնում են վարչության մոտ մինչև պարտատոմսերի բաժանման վերջը: Վորեն պատահով, խաղարկությունից առաջ, բաժնեգրին չոված տալիսները վարչությունը պարտավոր է կնքել և պահել իր մոտ մինչև բաժնեգրին հանձնելը:

Իրացուցիչ բաժնեգրության ընդունելու ընթացքում ձեռնարկը, հիմնարկը և կազմակերպությունը բաժնեգրությունը ձևակերպելու հետ միասին, Պետաշխնայրբամարկղներին հանձնում են նոր բաժնեգրների անվանական ցուցակները նրանց պարտատոմսեր ամրացնելու համար:

Առաջին մուծումն արած բաժնեգրներին ցուցակը Պետաշխնայրբամարկղին հանձնելը և այդ բաժնեգրներին պարտատոմսեր ամրացնելը, մինչև չահումների առաջին խաղարկությունը, պետք է ավարտված լինի այն հաշվով, վորպեսզի մինչև առաջին խաղարկության սկիզբը բոլոր բաժնեգրներն ստանան ամբացման տալիսները:

ՇԱՀՈՒՄՆԵՐԻ ՎՃԱՐՈՒՄՆ ԱՄՐԱՑՄԱՆ ՏԱԼՈՆՆԵՐՈՎ

26. Առաջին կամ յերկրորդ խաղարկության ընկած չահումները ստանալու համար բաժնեգրներն իրենց ամբացման տալիսները կարող են ներկայացնել Պետաշխնայրբամարկղին կամ անձամբ և կամ վարչության միջոցով:

Շահումն անձամբ Պետաշխնայրբամարկղից ստանալու ցանկություն ունեցող բաժնեգրներին վարչությունը տալիս է տեղեկանք ցույց տալով նրա մեջ բաժնեգրի ազգանուն, անուն և հայրանունը և հաստատություն այն մասին, վոր բաժնեգիրը լրիվ և ժամանակին մինչև խաղարկությունը, վճարել է պահանջվող մուծումները: Բաժնեգիրը տեղեկանքը խնայրբամարկղին ներկայացնում է ամբացման տալիսների հետ միասին:

Շահումները վարչության միջոցով ստանալու համար բաժնեգիր-
ներն իրեն ամբողջական տալոնները հանձնում են նրան: Վարչությունը
2 օրինակից ցուցակ է կազմում, ցույց տալով շահած ամբողջմասն տա-
լոնների հանձնող բաժնեգիրների ազգանուն, անուն, հայրանունը,
պարտատոմսերի ինչ զնանոց լինելն ու համարները, բաժնեգրին հա-
նող շահման գումարը: Ցուցակում պետք է հաստատված լինի յուրա-
քանչյուր բաժնեգրի կողմից մինչև խաղաղությունը պահանջվող մու-
ծումների ժամանակին և լրիվ կատարելը:

Վարչության ստորագրությամբ և կնիքով հաստատված ցուցակի
մեկ օրինակն ամբողջմասն տալոնների հետ միասին ներկայացվում է
խնայարամարկդին:

Ցուցակի յերկրորդ օրինակը պահվում է վարչությունում:

Վարչությունը խնայարամարկդից շահումները դուրսին ստանալիս
անմիջապես շահումները բաժանում է բաժնեգիրներին, ցուցակի
յերկրորդ օրինակում ստորագրություն առնելով նրանցից:

Շահած բաժնեգիրներին ամբողջմասն տալոնները վերադարձվում է
հետ, նշելով նրանց վրա շահումը վճարած լինելու մասին:

Շահումները բաժնեգիրներին վճարվում է առանց պարտատոմսի
արժեքը պահելու և բաժնեգիրները շարունակում են մուծել իրենց բաժ-
նեգրության ամբողջ գումարը:

ՎՃԱՐԱԾ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ԲԱԺՆԵԳԻՐՆԵՐԻՆ ՏԱԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

27. Բաժնեգրման հաշվարկների վերջացնելուց հետո խնայարա-
մարկդները վարչությանն են հանձնում փոխառություն շահող և տո-
կոսային բաժնի լրիվ վճարած պարտատոմսերը: Վարչությունն իր
հաշվառման ապարատի միջոցով անմիջապես բաշխում է պարտատոմսերը
բաժնեգիրներին: Ցուրաքանչյուր բաժնեգիր ստացած պարտատոմսերի
համարները համեմատում է իր ամբողջմասն տալոնում ցույց տված հա-
մարի հետ և վարչության մոտ պահվող անվանական ցուցակում ստո-
րագրում է պարտատոմսերն ստանալու մասին:

Բաժնեգիրները պարտատոմսերն ստանալիս վերադարձնում են ամ-
բողջմասն տալոնները, վերոնք վաչությունը վերադարձնում է խնայարա-
մարկդին:

Բաժնեգրին վորևե պատճառով չտրված պարտատոմսերը կարող են
վարչության մոտ պահվել մեկ ամսից վուչ ավել, իսկ հետո յենթակա
յեն խնայարամարկդին հանձնելու: Վարչությունը, բաժնեգրերի կողմից
չպահանջված պարտատոմսերը վերադարձնում է խնայարամարկդին
ցուցակի հետ, վորում ցույց է տրվում պարտատոմսերը չստացած բաժ-
նեգրի ազգանուն, անուն և հայրանունը, բաժնեգրության գումարը
ցույց տալով փոխառության բաժիններն ու պարտատոմսերի կուպյուր-

ները, բաժնեգրին պատկանող պարտատոմսերի համարները: Այդ պար-
տատոմսերը պահվում են խնայարամարկդում մինչև բաժնեգրի ներ-
կայանալը: Պարտատոմսերի պահելու համար բաժնեգիրներից վճար
և դանձվում, վորը սահմանված է պահման դործառնություն կանոննե-
րով:

ՁԵՌՆԱՐԿԻ, ՀԻՄՆԱՐԿԻ ՅԵՎ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱ- ՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ

28. Ձեռնարկները, հիմնարկներն ու կազմակերպությունները ԽՍՀՄ
Ֆինոգիկմատի առաջ լրիվ պատասխանատվություն են կրում փոխա-
ռության և պարտատոմսերի դժով նրանց իրավասություն հանձնած
դրամական մուծումների ամբողջության և պահպանման համար, ինչ-
պես նաև նյութապես պատասխանատու յեն փոխառության իրացման և
բաժնեգիրներին սպասարկելու կանոնների խախտելու հետևանքով ա-
ռաջացած վնասների համար:

ԽՍՀՄ Ֆինոգիկմատը բաժնեգիրներին առաջ պատասխանատվու-
թյուն է կրում ձեռնարկներին, հիմնարկներին և կազմակերպու-
թյուններին հանձնվող մուծումների և պարտատոմսերի ամբողջությամբ
պահպանելու համար:

ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՆՁԻՆ ԽՄԲԵՐԻ ՄԵՋ ՓՈԽԱՌՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՑՆԱ- ԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

Փոխառության իրացումը ԲԳԿԻ և ԲԳԿՆ անձնակազմ կազմի միջև:

29. ԲԳԿԻ և ԲԳԿՆ անձնական կազմի միջև փոխառության տարա-
ծումը կատարվում է կենտրոնացած կարգով ԽՍՀՄ ՖԻԿ և ՌԻՖԻ միջև
կնքած պայմանագրի հիման վրա: Կոլեկտիվ բաժնեգրության դեպ-
քում ղեկավարական ծառայողներին պարտատոմսերի գումաց մաս-մաս
մուծումների ժամանակամիջոց է տրվում մինչև 12 ամիս—1932 թ. հոկ-
տեմբերի 1-ից մինչև 1933 թ. հոկտեմբերի 1-ը: ԲԳԿԻ և ԲԳԿՆ կոլեկ-
տիվ բաժնեգրության հաշվարկները կենտրոնացած կարգով կատարում
է ՌԻՖԻ-ը, ՊԱՆԴ և ՊՎ Գլխավոր վարչության հետ:

Բաժնեգրության հաշվառումը ԲԳԿԻ և ԲԳԿՆ մասերում և հիմ-
նարկներում տարվում է միայն տնտեսական ապարատի դժով, իսկ շՄԸ-
լաններում և ղեկավարական նախահանգիստերում ղեկավարական-չընթացի
և ղեկ. ծովային ոժանդակ հանձնաժողովների դժով, վորոնք բաժնե-
գրության մասին տեղեկություններ են հայտնում ՌԻՖԻ կենտրոնական
ոժանդակ հանձնաժողովին: Տեղական ֆինանսական մարմինները,
վարկային մարմիններին և գործկոմներին ու խորհուրդներին կից
ոժանդակ հանձնաժողովները ղեկավարական բաժնեգրության հաշվառու-
մը չեն առնում:

Զինվորական մասերին ու հիմնարկներին պարտատոմսերի մատա-
կարարում են կատարում չրջ. (քաղ.) խնայողամարկղները:

Պետաշխնայողամարկղները վրա դրվում են գինամասերին և հիմ-
նարկներին փոխառության ադիտացիոն և այլ նյութերով մատակարա-
րելը:

ՓՈՓՈԽՆԵՐՆԵՐԻ ՅԵՎ ԱՐՁԱԿՈՒՐԴԱՎՈՐՆԵՐԻ ԲԱԺՆԵԳՐՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՇՎԱՐԿՆԵՐԻ ԿԱՐԳԸ

30. Զինուսուցման հավաքի կանչվող նորակոչիկները և յերկրային
մասերի առաջին և հետագա տարիների ծառայության փոփոխիկները,
փոխառության բաժնեգրվում են զինվորական մասերում, բաժնեգրու-
թյան հաշվարկները կատարելով իրենց բնակության կամ աշխատանքի
տեղում: Զինվորական մասը նորակոչիկներին և փոփոխիկներին անհա-
տակա՞ն բաժնեգրության թերթիկներն ուղարկում և բաժնեգրի աշխա-
տավայրի չրջ. (քաղ.) խնայողամարկղին: Շրջ. (քաղ.) խնայողա-
մարկղն ստացած բաժնեգրության թերթիկները հանձնում և այն ձեռ-
նարկի կամ հիմնարկի վարչության, վորի մեջ մշտապես աշխատում և
փոփոխիկը կամ նորակոչիկը:

Բաժնեգրի աշխատավայրի կոլեկտիվին հանձնած փոփոխիկի բաժ-
նեգրության թերթը միացվում և կոլեկտիվին հիմնական բաժնեգրու-
թյան: Փոփոխիկներին հետ հաշվարկը կատարում և կոլեկտիվի վար-
չությանը ընդհանուր կարգով:

Գյուղացի մենատնտես նորակոչիկներին և փոփոխիկներին անհատա-
կան բաժնեթերթերը չրջ. (քաղ.) խնայողամարկղն ուղարկում և բաժ-
նեգրի բնակավայրի գյուղխորհուրդին: Գյուղխորհուրդը բաժնեթերթը
ստանալուն պես կապվում և բաժնեգրի հետ պայմանավորվելով ներկա-
յացրած հայտի բաժնեգրության վճարման մասին: Բաժնեգրից վճա-
րումներն ստանալուց հետո գյուղխորհուրդը տալիս և նրան պարտա-
տոմսերը:

Արձակուրդավորների մեջ պարտատոմսերի տարածումը կատար-
վում և գինամասերի կողմից կանխիկ վճարով, արձակուրդավորներին
մաս-մաս մուծելու փոխառության բաժնեգրության ընդունվում և այն
դեպքում, յեթե գինամասին հայտնի յե արձակուրդավորի բնակավայրի
կամ աշխատանքի տեղի ճիշտ հասցեն: Այդ դեպքում արձակուրդավոր-
ների նկատմամբ բաժնեգրության հաշվարկները նույն կարգն և կի-
րառվում, վորը ցույց և արված վերում յերկրային մասերի փոփոխիկ-
ներին կազմի համար:

ՓՈԽԱՌՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՑՈՒՄԸ ՄՊԻՎ ՈՒՂԵԿՑՈՂ ԶՈՐԲԵՐԻ ՅԵՎ ՄԻ-
ԼԻՑԻԱՅԻ ԱՆՁՆԱԿԱՆ ԿԱԶՄԻ ՄԵԶ

31. Փոխառության կոլեկտիվ բաժնեգրվելու դեպքում ՄՊԻՎ,

ուղեկցող զորքերի և միլիցիայի անձնական կազմին պարտատոմսերի
մաս-մաս վճարման ժամանակամիջոց և տրվում՝ մինչև 12 ամիս-1932
թ. հոկտեմբեր 1-ից մինչև 1933 թ. հոկտեմբեր 1-ը ՄՊԻՎ և ուղեկցող
զորքերի անձնական կազմի համար և 1932 թ. ոգոստոս 1-ից առ 1933
թ. ոգոստոս 1-ը ԲԳ միլիցիայի անձնական կազմի համար: Պարտատոմ-
սերի վճարումը կատարվում և ամսական կամ կես ամսյա հավասար
մասներով նայած աշխատավարձը տալու ժամկետներին մաս-մաս վճար-
ման տեղում լինելը վորոշվում և նայած նրան թե յերբ և կատարվում
առաջին մուծումը:

Մնացած հարցերում ՄՊԻՎ ուղեկցող զորքերի և միլիցիայի կոլեկ-
տիվ բաժնեգրության վրա տարածվում են բանվոր-ծառայողների կո-
լեկտիվների համար սահմանված պայմանները:

Բաժնեգրության ձեռնարկում, — բաժնեգրիներին և Պետաշխնայ-
ողամարկղներին հետ հաշվարկներ անելը կատարում են տեղում ՄՊԻՎ
զորամասերն ու միլիցիայի մարմինները: Այս մարմինները փոխառու-
թյան աշխատանքների համար ստանում են մասհանումներ վճարած
պարտատոմսերի ընդհանուր դումարի 0,5% — ի հավով:

Խնայողամարկղները, վորոնք ձեռնարկել են բաժնեգրությանը,
մասհանումները մասերին և մարմիններին են հանձնում յերկու ժամ-
կետում: Բաժնեգրությանը ձեռնարկելուց հետո, ձեռնարկած բաժ-
նեգրության դումարից 0,25% և բաժնեգրության բոլոր հաշվարկներին
վերջացնելիս մասհանման մնացած մասը:

ՓՈԽԱՌՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՑՈՒՄԸ ՅԵՐԿԱՌԳԾԻ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԻ ԲԱՆՎՈՐ-
ՇԱՌԱՅՈՂՆԵՐԻ ՄԵԶ

32. Յերկաթգծի տրանսպորտում կոլեկտիվ բաժնեգրության կաղ-
մակերպումը, բաժնեգրության ձեռնարկելու մուծումների մուտքերի
նկատմամբ հսկողություն ունենալը տրվում և Պետվարկի և խնայողծի
տրանսպորտային սիստեմի ոժանդակ հանձնաժողովների վրա ձՀԺԿ-ին
կից կենտրոնական ոժանդակ հանձնաժողովների ղեկավարությամբ:

Փոխառության դեռ յերկաթգծի չըջաններին ոպերատիվ-տեխնիկ-
կական սպասարկությունը (բաժնեգրության ձեռնարկումը, բաժնե-
գրության հաշվարկները, ամրացման տալոնների և պարտատոմսերի
հանձնումը, հաշվարկման ապարատի և ոժանդակ հանձնաժողովի հրա-
հանգումը և այլն) տրվում և Յեր-գծի չըջանային խնայողամարկղներին
վրա Պետաշխնայողամարկղների և Պետվարկի յերկաթգծի ղեկակցիա-
ներին կից ՊԱՄԴ վարչությունների անմիջական ղեկավարությամբ:

Պետաշխնայողամարկղների և Պետվարկի վարչությունները և չըջ-
խնայողամարկղները յերկաթգծի տրանսպորտում տանում են փոխա-
ռության դեռ յոպերատիվ տեխնիկական սպասարկություն և պատաս-

խանաավություն են կրում փոխառության աշխատանքի հաջող տանելու համար :

Յեղեղաթղթի վարչութիւնները նույն պարտականութիւններն են կատարում բաժնեգրութեան տանելու գործում՝ բաժնեգրութիւնը ձեռնարկելու և բաժնեգրներին ու Պետաշինադրամարկղների հետ հաշվարկներ անելու հարցերում, վորոնք դրված են ձեռնարկների հիմնարկների վրա : Դերեկցիաների վրա դրված է իրեն յենթակա շրջանների ընդհանուր ղեկավարութիւն՝ փոխառութիւնը տարածելու գործում և հսկողութիւն, վոր շրջանները կիրառեն կոլեկտիվ բաժնեգրութեան սահմանած պայմաններն ու բաժնեգրութեան հաշվարկների կարգը :

Յեղեղաթղթի տրանսպորտի բանվոր-ծառայողների մեջ կոլեկտիվ բաժնեգրութիւնը տարվում է միևնույն պայմաններով ինչ և քաղաքի բանվոր-ծառայողներին :

Յեր-գծի շրջանային խնայդրամարկղները տրանսպորտի շրջանային ոժանդակ հանձնաժողովներին են մասհանում պարտատոմսերի համար շրջանից ստացած մուտքի գումարի 0,25 % :

Մասհանումները հանձնվում են յերկու ժամկետում՝ բաժնեգրութեան ձեռնարկելուց հետո, բաժնեգրութեան ձեռնարկած գումարից 0,15 %-ի չափով և բաժնեգրութեան բոլոր հաշվարկների վերջում մասհանման մնացած մասը : Շրջանային հանձնաժողովները ճշգրիտ կենտրոնական ոժանդակ հանձնաժողովի ցուցմունքով այդ մասհանումները բաշխում են ստորին ոժանդակ հանձնաժողովներին յերկ-գծի դերեկցիաներին կից ոժանդակ հանձնաժողովների մեջ :

Յին. մարմինները ՊԱՍԴ և ՊՎ տեղական մարմինների միջոցով իրադրծում են Յեր-գծի խնայդրամարկղների փոխառութեան տարածման աշխատանքի ղեկավարութիւնն ու հսկումը :

ՓՈՒՍԱՌՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՈՒՄԸ ԶՐԱՅԻՆ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԻ ԲԱՆՎՈՐ ԾԱՌԱՅՈՂՆԵՐԻ ՄԵՋ

Կոլեկտիվ բաժնեգրութեան կազմակերպումը ջրային տրանսպորտի բանվոր-ծառայողների մեջ տարվում է ջրային տրանսպորտի, Պետվարկի և խնայդրծի ոժանդակ հանձնաժողովի սիստեմի վրա, ջրային կոմիտեի և կենտրոնական հանձնաժողովի ընդհանուր ղեկավարութեամբ :

Բաժնեգրութեան ուղերատիվ տեխնիկական սպասարկումը (բաժնեգրութեան ձեռնարկումը, հաշվարկներ և այլն) ջրային տրանսպորտում տարվում է Պետաշինադրամարկղների և Պետվարկի ջրային տրանսպորտի, շրջանային վարչութեան համաքաղաքային (համատեղ յեղած) հիմնակների վրա :

Ջրային տնտեսութեան բանվոր-ծառայողների մեջ կոլեկտիվ բաժնեգրութիւնը տարվում է նույն պայմաններով, վորոնք սահմանված են քաղաքային բանվոր-ծառայողների կոլեկտիվ բաժնեգրութեան համար :

Բացառութիւն են կազմում ջրային տրանսպորտի բանվոր-ծառայողների այն կատեգորիայի բաժնեգրութիւնը, վորոնց աշխատանքում լինելը սեղոնային բնույթ ունի : Այս կարգի բաժնեգրներին համար կիրառվում է հրահանգի հոդ. 37 ցույց տրված հաշվարկների կարգը, բայց տարվում է բաժնեգրների աշխատանքի բնույթին և ջրային տրանսպորտում լինելու տեւողութեան, նայած բաժնեգրութեան հաշվարկները նրանց հետ տարվում են կամ ջրային տրանսպորտում լինելու շրջանում տրվող պարտատոմսերը մաս-մաս վճարելու և բաժնեգրութեան ամբողջ գումարի պարտատոմսեր ամբացնելու ճանապարհով, կամ յուրաքանչյուր մուծում կատարելու ժամանակ պարտատոմս տալով, ինչպես այդ ցույց է տրված հրահանգի հոդված 37-ում, այն է՝ առանց պարտատոմս ամբացնելու :

Պետաշինադրամարկղները ջրային տրանսպորտի շրջանային վարչութիւններին կից ոժանդակ հանձնաժողովներին են հանձնում շրջանի մասշտաբով պարտատոմսերի համար մուտք յեղած գումարի 0,25 % չափով մասհանումը : Մասհանումը տրվում է յերկու ժամկետում՝ բաժնեգրութիւնը ձեռնարկելուց հետո 0,15 % բաժնեգրութեան գումարից և բաժնեգրութեան բոլոր հաշվարկների վերջում մասհանման մնացած մասը :

Ջրային կոմիտեի և կենտրոնական ոժանդակ հանձնաժողովի ցուցմունքով շրջանային հանձնաժողովներն այդ մասհանումները բաշխում են ջրային ոժանդակ հանձնաժողովներին մեջ :

ՓՈՒՍԱՌՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՅՈՒՄԸ ՔԱՐԱՂԻ ԱՆԿԱՋՄԱԿԵՐՊ ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ

34. Հանրայնացրած բնակֆոնդի տներում ապրող քաղաքային անկազմակերպ բնակչութեան մեջ փոխառութեան կոլեկտիվ բաժնեգրումը տարվում է բնակկազմակերպութիւններին կից ոժանդակ հանձնաժողովներին միջոցով : Բաժնեգրութեան տանելուն ներգրավվում են նաև հասարակական հրահանգիչներն ու կամավոր ընկերութիւնների ակտիվիստները :

Բոլոր բաժնեգրներին հետ հաշվարկներ անելը դրվում է բնակարանային կազմակերպութիւններին (բնակ. ընկերութիւններին, կոոպերատիվներին, տրեստներին և բնակարանային վարչութիւններին) վրա :

Այն բնակկազմակերպութիւններում, ուր բնակվարձի ստացման անդրամային կարգ է սահմանված, պարտատոմսերի մուծումներին համարը բնակիչների կողմից կատարվում է կոմունալ վճարումների մուծ-

ման հետ միաժամանակ: Կառավարութիւնը տնային վարչութեան, բնակավարձի տեղեկագրում դուրս ե գրում բնակավարձից զատ նաեւ բնակիչներին հասնող փոխառութեան մուծման դումարը: Վարկային հիմնարկը տեղեկագրերի հետ ստանալով մուծումները, փոխանցում ե այդպիսիք համապատասխան վարկային հիմնարկում բնակավարչութեան հաշվին, այդ մուծումները հետագայում բաժնեգրութեան մարման ծառայեցնելու համար: Բնակչի կողմից տեղակագրի ստանալուց հետո պարտատոմսի մուծումը չանելու դեպքում, մուծումը ժամկետանոց անելու համար տույժ չի բարդւում:

Վոչ հանրայնացրած բնակիչներին տներում ապրող քաղաքային անկազմակերպ բնակչութեան մեջ, կոլեկտիվ բաժնեգրութեան անցկացումը դրվում ե խորհրդների սեկցիաների ե կամավոր ընկերութիւնների կազմակերպութիւնների կողմից խառնաձուլված լիազորների, ինչպես նաեւ հասարակական հրահանգիչների վրա, բաժնեգրներին մուծումների հաշվաքի կազմակերպումը դրվում ե այն պետաշինանայրբամարկղների վրա, վորոնց ամրացված ե բնակչութեան այդ խումբը: Խնայրբամարկղները մուծումները հաշվաքելու համար հասարակական կարգով ներգրավում են կամավոր ընկերութիւններին կողմից առանձնացված ակտիվիստներին, մասնաշաղկան հրահանգիչներին ե ուրիշներին: Մուծումներին հաշվաքելու համար լիազորները դրաւելու, լիազորների միջոցով բաժնեգրներին հետ հաշվարկներ անելու կարգու տեխնիկան, խնայրբամարկղների կողմից կերտւում ե այն նույնը ինչ ցույց ե տրված դյուղական բնակչութիւնում փոխառութիւնը տարածելու հրահանգի մեջ ե սահմանված ե դյուղական վարչերում կողտեսականների բաժնեգրութեան համար:

Քաղաքային անկազմակերպ բնակչութեան կոլեկտիվ բաժնեգրութեան կարող են մասնակցել ընտրական իրավունքից չզրկված անձինք:

ՓՈՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՅՈՒՄԸ ԹՈՇԱԿԱՌՈՒՆՆԵՐԻ ՄԵՋ

35. Թոշակառուների մեջ կոլեկտիվ բաժնեգրութիւն անցկացնելու համար, Թոշակառուների ներկայացուցիչների ե տեղական գործկոմի ոժանդակ հանձնաժողովից առանձնացվում են հասարակական բրիգադիւնք: Բաժնեգրութեան թերթը հանձնւում ե այն ապահովագրական կամ խնայողական դրամարկղին, վորը բաժնեգրին թոշակ ե վճարում: Ապահովագրական կամ խնայողական դրամարկղը Թոշակառուներից հերթական մուծումներն ընդունում ե անհատական կարգով նրանց Թոշակի վճարելու ժամանակ: Խնայրբամարկղի միջոցով փոխառութեան բաժնեգրված Թոշակառուները, նրանից անհատական կարգով ստանում են ամրացման տալոնները ե հաշվարկների վերջում պարտատոմսերը: Ապահովագրական դրամարկղները ձեակերպում են Թոշակառուներին

բաժնեգրութիւնը ե հաշվարկներ ե կատարում Գետաշինայրբամարկղների հետ, այն նույն կարգով, վորպիսին սահմանված ե հիմնարկ-ձեռնարկներին համար:

ԲԱՅՆԵԳՐՈՒԹՅԱՆ ԱՆՅՎԱՅՈՒՄԸ ԽՐԱԿԱՅԻՆ ԿՈՄԻՏԵՆԵՐԻ ՄԻՋՈՅՈՎ

36. Խմբակային կոմիտեներին կողմից միավորվող բանվոր-ծառայողներին կոլեկտիվ բաժնեգրութիւնն անց ե կացվում այդ կոմիտեներին կից ոժանդակ հանձնաժողովների կողմից: Լրացրած բաժնեթերթերը խմբակները հաշվաքում են իրենց մոտ ե բաժնեթերթերի քաղվածքները հանձնում են այն հիմնարկի վարչութեան, վորտեղ աշխատում են բաժնեգրները: Բաժնեգրութիւնը ձեակերպելու ե այս հրահանգով ցույց տված ձեւով ընդհանուր կարգով հաշվարկներ անելու համար:

Տնային աշխատողների ե մասնավոր ձեռնարկներում աշխատող բանվոր-ծառայողների հաշվարկներն իրենց վրա յեն վերցնում խմբակները:

Խմբակներին սպասարկող աշխատողրբամարկղների վրա, ընկած ե հետեւյալ խմբակներին կողմից բաժնեգրութեան հաշվարկներին ժամանակին կատարելուն:

ՓՈՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՅՈՒՄԸ ՆԵՋԱՆԻԿՆԵՐԻ ՄԵՋ

37. Սեղոնիկներին ե ժամանակավոր բանվորների մեջ փոխառութեան իրացումը տարվում ե տնտնաւթինների, տեղական պրոֆմարմիններին ե ոժանդակ հանձնաժողովների կողմից:

Բաժնեգրները կարող են պարտատոմսերը գնել ինչպես կանխիկ վճարով, նույնպես ե մաս-մաս վճարումով: Մաս-մաս վճարման իրավունք տրվում ե այն ժամանակի համար, վոր սեղոնիկը պետք ե լինի աշխատանքում:

Մուծումների պահումը կատարվում ե բաժնեգրներին տրվող աշխատավարձից: Մուծումների չափը վորոշվում ե վարչութեան, պրոֆ. կազմակերպութեան ե ոժանդակ հանձնաժողովների հետ միատեղ, նայած բաժնեգրի իր աշխատանքի ընթացքում աշխատավարձ ստանալու նվազների թվին: Յուրաքանչյուր մուծման ժամանակ բաժնեգրին, մուծման դումարին չափ պարտատոմս ե տրվում, այս խի պատճառով մուծման դումարը պետք ե հաշտար լինի պարտատոմսերի վորեկ կողմից դումարին:

Սեղոնային ե ժամանակավոր բանվորներին հետ հաշվարկ անելու համար խնայրբամարկղները տնտնաւթիններին ավանս պարտատոմսեր

են տալիս : Խնայողությամբ կրկնները վրա չե դրված , հակել անտամարմինների կողմից մուծումները ժամանակին կատարելու և պարտատոմսերը տնտ- մարմիններում պահելու վրա :

ՓՈԽԱՌՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՑՈՒՄՆ ՈՏԱՐՅԵՐԿՐԵՅԱ ՔԱՂԱՔԱՑՈՒՆԵՐԻ ՄԵՋ

38. ԽՍՀՄ-ում ապրող ոտարյեղերյա քաղաքացիների մեջ փոխա- ության իրացումը կատարվում է նույն պայմաններով ինչ և սահման- ված է Խորհրդային Միության քաղաքացիների համար՝ այսինքն կոլեկ- տիվ բաժնեգրության ձևով— մաս-մաս վճարում է կանխիկ հաշվով :

Ոտար քաղաքացիները պարտատոմսեր կարող են ձեռք բերել ինչպես Խորհրդային , նույնպես և ոտարյեղերյա վալյուտայով : Ոտարյեղերյա քաղաքացիները կողմից պարտատոմսի ձեռք բերումը ոտարյեղերյա վալ- յուտայով կարող է կատարվել այն վալյուտայի հաշվին , վոր թույլա- տրվում է արտասահման փոխադրել , ինչպես և այն վալյուտայի հաշ- վին , վոր ոտար քաղաքացիներն ստանում են արտասահմանից , պարտատոմս գնելու համար : Ոտարյեղերյա վալյուտայով գնված պար- տատոմսերն սփռվում են Պետրանի սերտիֆիկատներով , վոր իրա- վունք է տալիս պարտատոմս պահողին վճարումներն այդ պարտատոմ- սերով ստանալու ոտարյեղերյա վալյուտայով : Այդ պարտատոմսերը կա- ռող են դուրս տարվել կամ ուղարկվել արտասահման , պարտատոմս գնողին նրանց վճարման ժամանակ տրվող անվանական թույլատվու- թյան հիման վրա : Սերտիֆիկատներով ոժտված պարտատոմսերը ԽՍՀՄ ներքում ազատ կերպով գնվում են Պետրանիկի հիմնարկները , ինչ- պես և արտասահմանում Պետրանիկի թղթակիցները կողմից :

Պարտատոմսերի վաճառքն ոտար վալյուտայով մաս-մաս մուծման և կանխիկ վճարման ձևով կատարվում է Մոսկվայում Պետրանիկի ար- տասահմանյան բաժնի , ինչպես և Պետրանիկի տեղական բաժանմունք- ները կողմից :

Փոխառության , ոտարյեղերյա քաղաքացիների մեջ ոտար վալյու- տայով տարածելու , ուղեբացիները կատարվում է Պետրանիկի կողմից սրա համար սահմանված կանոնների հիման վրա :

Ոտարյեղերյա քաղաքացիների կոլեկտիվ բաժնեգրությունն ոտար վալյուտայով կարող է կատարվել աշխատավարձի ոտար վալյուտային մասից : Այս դեպքում ոտար քաղաքացիները , իրենց հիմնարկի (ձեռ- նարկի) վարչության տալիս են գրավոր հանձնարարություն , արտա- սահման փոխադրվելու թույլտվություն ունեցող վալյուտայից , պա- հելու բաժնեգրության մուծումները :

Խորհրդային վալյուտայով ձեռք բերված պարտատոմսերը սերտի- ֆիկատով չեն ոժտվում և արտասահման փոխադրելու չենթակա չեն :

Այդ պարտատոմսերին վերաբերվող բոլոր վճարումները , Խորհրդ- դային Միության մեջ կատարվում են Խորհրդային վալյուտայով :

Ոտար քաղաքացիների կողմից Խորհրդային վալյուտայով գնած պարտատոմսերի գնումն ու գրավ ընդունելը խնայողությամբ կրկններ կա- տարում են ԽՍՀՄ ներքում մասսայական փոխառությունների չրջանա- ության մասին գործող կանոնների հիման վրա :

3. ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ԿԱՆԽԻԿ ՎԱՃԱՌՔԸ

39. Պարտատոմսերի կանխիկ վաճառքը , նրանց արժեքի միանվագ վճարումով , կատարվում է նրանց վրա նշանակված գներով :

Պարտատոմսերի կանխիկ հաշվով վաճառելը կատարում են Պետ- աշխնայողությամբ կրկններն ու փոխառության իրացման ներգրավված վարկային հիմնարկները :

ԽՍՀՄ . ՖԺԿ . Կոլլեկտիվի անդամ , Պետաշխնայողությամբ կրկնների և

Պետվարկի գլխավոր վարչության պետ՝ ԼԻՖՇԻՑ

ԿԼԳ ՈՏԻՆՍԿԻ

5321

27938

Արարդրի՝ Ներ՝ Տ. Տերունի և Ե Հարությունյան

Յ Ե Ր Ե Վ Ա Ն, Պ Ե Տ Հ Ր Ա Տ Ի Տ Պ Ա Ր Ա Ն 1932 թ.

Գրավելու № 7651. Պատվեր № 1981. Տիրաժ 1500.